

Zaterdag 11 november 1916.

Verleden zondag overleed Mgr. Stillemans, bisschop van het diocees Gent sedert meer dan 27 jaar.

Gedurende een paar dagen is zijn lijk, in vol ornaat, tentoongesteld geweest in zijn paleis. Donderdag werd hij begraven om 11.50. De dienst greep plaats in de hoofdkerk van St.-Baafs.

Mgr. Mercier, de aartsbisschop van België, officieerde. De groote ingang was gesloten. Langs een zijdeur gingen degenen binnen, die voorzien waren van een uitnodigingskaart. Daar geen katholieke, goddelijke plechtigheden, met gesloten ingang, veroorloofd zijn, zoo werd het publiek ook toegelaten in zoover er ruimte over bleef.

Het kerkplein was afgezet met onze agenten en met soldaten. Geen voet mocht er worden opgesteld. Met de grootste moeite en langs omwegen geraakte ik tot aan het Vlaamsch Theater, de zetelplaats van het Groen Kruis.

Boven zaten veel menschen hun diner aan 0.35 centimen te verorberen. Op het balkon waaide een scherpe wind en scheen een scherpe zon.

Wachten, wachten, wachten, het scheen eindeloos. De politieoverste Heitz met den pinhelm op wandelde heen en weder over het groot, ledig plein, dat een woestenij geleet. Van tijd tot tijd sprak, met buigende beleefdheid aanslaande, een of andere officier hem aan en de twee gingen pratend een eindje voort.

Achter de borstweringen in de aanpalende straten krioelde het volk. De klokken begonnen te luiden.

Ha! De eindzegening rondom den catafalk. Nu zal het gauw gedaan zijn!

De uurplaat wijst half twee op het Belfort. De doodwagen — reeds genaderd — staat voor de kerkdeur. Aan de Kruisstraat wordt door de elkaar verdringende nieuwsgierigen een balie ingestampt.

Een er aan staande schildwacht dreigt met den geweercolf op en slaat met het plat op 't volk. Heitz merkt het: "Mais qu'il ne soit donc pas brutal envers ces braves gens," hooren wij hem in heel zuiver Fransch tegen zijn medewandelaar zeggen, terwijl hij naar het opstootje toeijs...

De lijkwagen is van tweede klas, enkel met twee rossinanten bespannen. Nu wordt de kist, door een lijkdoek — zwart met witte franjes — overdekt buitengebracht en op den wagen geheschen. Deze zet zich in beweging, vier rijtuigen — coupés — volgen, alles heel traag voortglijdend.

"Wel, wel is dat de begrafenis van een bisschop! Het lijkt beter op die van een onbemiddelden burgersman," zegt er iemand op het balkon achter ons.

Aldus heeft Monseigneur het gewild.

"Er is waarlijk niets te zien geweest," vindt ook een van de rijke meisjes, met het alles overdekkend wit voorschoot aan en de witte huif op, een dienaar in het Groen Kruis restaurant.

"Lief kind, weet ge nog niet, dat niets zien ook iets zien is, en dat het ontbrekende bij een plechtigheid op zich zelf eigenaardig wordt?"

Maar nu gebeurt er toch iets merkwaardigs van onweerhoudbaar volksgewoel: uit al de straten is het een mierenwriemeling over het groote plein, een worsteling als om leven of

dood ten einde in de domkerk te geraken om de rouwversieringen te zien. En nu brokkelt al het gepeupel der aan de tafels verzadigden, ook van binnen naar buiten op het balkon, waar wij staan, en dat met overweldigenden drang: ventjes op klompen, vuil, ruig, ongeschoren; kleine, groote, magere of dikke wijven, met vette vlekken op de kleeren, mannen, morsig zooals men zich bandieten voorstelt, onfrisch door tabaksreuk omwalmd, stoute straatbengels, niet achteruitdrijfbaar... hoe naar toch, hoe naar daar midden in te staan!...

Och, waarom die tegenzin voor dat ongewenscht gezelschap?

Die menschen zien ook gaarne wat van dien levenden zondvloed op het plein...

Een worsteling om beneden te geraken. Een andere om een plaats na den vierden of vijfden overvullen tram te kunnen veroveren.

Virginie LOVELING (« *In oorlogsnood* »)